

Rabbi Hershel Schachter
24 Bennett Avenue
New York, New York 10033
(212) 795-0630

הרה צבי שכטר
ראש ישיבה וראש כולל
ישיבת רבינו יצחק אלחנן

ברכת האילנות דרך זו"ם

הלשון בשו"ע או"ח (סי' רכ"ו) היא, היוצא בימי ניסן וראה אילנות וכו', [וכ"ה בלשון הגמ' ברכות (מג :) בארמית], ומבואר בפוסקים (עי' משנ"צ שם ס"ק א) שלא דוקא בחודש ניסן אלא בתחילת הזמן שעדיין האילנות מלבלבין. וכה"ג מנינו בנוגע לרואה בית המקדש בחורבנו וכו' שחייב לקרוע.

והנה כשרואים בעינינו מה שנמצא לפנינו ממש, יש התרגשות במדה מקויימת (לפעמים של שמחה, ולפעמים של עצבות), משא"כ ברואה דרך זו"ם, אף שיש יותר התרגשות מאשר מי שרק מסתכל בתמונה, אבל לא באותה מדה כמו במי שמסתכל במה שלפניו ממש, ובתשו' הגאון חכם עוזבדי' ז"ל (יחזה דעת ח"ד סי' י"ז) כתב בזה שיש לדנו כספקא דדינא אם דינו כרואה א"ל. [בזמנו עדיין לא הי' זו"ם, אבל הי' הסתכלות בטלוויזיה בשידור חי.]

וכמדומה לי שעפ"ז מקובל, שהיות וספק קריעה להקל (כמבואר בפ"ת סוף יו"ד, דא', קריעה רק דרבנן, וכו', שספק בל תשחית דאו' הוא), ממילא הרואה את הכותל דרך זו"ם, אע"פ שכבר עברו למ"ד יום, אינו קורע. ואם אח"כ תוך למ"ד יום יבוא ברגליו לבקר אלל מקום המקדש - ג"כ אינו קורע, כי שם נחשבת ראייתו דרך זו"ם כראייה, ועדיין לא עברו למ"ד יום מאז, והולכים להקל לשני הכיוונים. וה"נ בנד"ד, עפ"י פשוטו אותו הספק חל כאן, שההתרגשות דרך זו"ם פחותה מאשר הראייה כמו עיניו, ויש לנו לומר שספק ברכות להקל, כלומר, שלא לברך.

A special bracha is recited by one who sees the blossoming of the trees in the month of Nisan. While it is clear that this bracha is recited only upon seeing an actual tree, and not a picture, it is possible that seeing a real tree live through the internet may qualify. However, since this matter is difficult to resolve conclusively, it should be treated as a safek, and in accordance with the general principle of safek brachos l'hakel, a bracha should not be recited when seeing a blooming tree on Zoom.

Similarly, the Gemarah rules that one who sees the Churban Beis Hamikdash for the first time in thirty days, is obligated to tear kriyah. In the area of kriyah, a safek is also treated leniently, and therefore, one would not rend his garments when seeing the Churban via Zoom. However, the policy of leniency would also mean that we acknowledge the possibility that the Zoom viewing was significant, and thus one who visits the churban in person within thirty days of that viewing would not rend his garments.

צבי שכטר
ערב שבת קודש פ' שמיני
כ"ג ניסן תש"פ